

23.09.2022

Viktor Orban spøger i den italienske valgkamp

En Meloni-ledet regering i Italien kan udfordre EU på retsstatsprincippet, men vil selv være splittet i holdningen til Rusland.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Det er svært at vinde valg i en krisetid med høje energipriser, inflation og krig i Europa. Indtil videre er der ikke nogen regeringschef, som for alvor er blevet styrket politisk af deres kurs over for Rusland. Frankrigs Emmanuel Macron klarede lige skærene, Storbritanniens Boris Johnson er historie, indtil videre i hvert fald. Tysklands Olaf Scholz er gået markant tilbage, og Sveriges Magdalena Andersson er ved at pakke sit kontor ned. Set i det lys er der nærmest ingen, som holder vejret, når italienerne går til valg på søndag. Alle tager nærmest for givet, at landets nye premierminister bliver Giorgia Meloni fra det national-konservative Italienske Broderskab med rødder tilbage til Benito Mussolini. Ganske tankevækkende var hendes parti det eneste, der ikke deltog i den nu tidligere premierminister Mario Draghis samlingsregering.

I modsætning til den franske præsidentvalgkamp, hvor Macron krydsede klinger med højrefløjslederen Marine Le Pen, er der langt mindre fokus på dette valg i resten af Europa. Krigen, ikke mindst efter Vladimir Putins seneste eskalation, overskygger alt. I sommer blev Meloni og hendes to sandsynlige regeringspartnere, Silvio Berlusconi's Forza Italia og Matteo Salvini's Lega, også enige om et politisk program, der lægger luft til den tidligere stærkt EU-kritiske kurs. Nu gælder det om at bevare støtten fra EU's milliardtunge genopretningsprogram – forsvare Italiens interesser bedre og afbureaukratisere EU mere. I mange europæiske hovedstæder har det også skabt lettelse, at Meloni, der modsat Salvini og Berlusconi aldrig har flirtet med Putin, ikke vil gøre op med EU's sanktionslinje over for Rusland.

Når alt det er sagt, er der ingen tvivl om, at en valgsejr til Meloni vil få mange til løfte øjenbrynene. For det første vil det bekræfte, hvor svært det er for regeringsledere at blive genvalgt – her vil politikerne i Letland og Bulgarien, hvor der er valg i næste weekend, nok tage noter.

For det andet er det stadig usikkert, hvordan en ny italiensk regering vil lægge sig mere specifikt i krigen over for Putin. Når alt kommer til alt, blev Draghi-regeringen væltet af de to partier, der historisk har været tættest på Putin – Lega og Forza Italia.

Så hvad med nye sanktioner og nye våbenleverancer? I resten af Europa er billedet af Salvini på Den Røde Plads i 2014 iført en Putin T-shirt stadig på nethinden!

For det tredje vil valget også signalere et skifte væk fra det seneste stærke tysk-fransk-italienske samarbejde. Melonis tætteste allierede er ikke Scholz eller Macron. Det er derimod Ungarns Viktor Orban og Polens Morawiecki. Det var præcis derfor, at Draghi i sommer, da han gik af så klart sagde, at Italiens "allierede er Tyskland, Frankrig og de andre europæiske stater, som forsvarer retsstaten".

I den forbindelse er det værd at bemærke, at valget på søndag falder sammen med, at Kommissionen i den forgangne uge har lagt op til, at EU's medlemsstater for første gang nogensinde skal indefryse midler til Ungarn. I valgkampens slutspurt meddelte Meloni klart hus forbi: EU skal ikke drive "Orban over i Putins arme" og "anvende et ideologisk våben for at ramme dem, som ikke er på deres linje". Også Salvini bakkede Orban op. Som et tegn på, at netop retsstatsspørgsmålet kan give Meloni problemer, lagde Forza Italia imidlertid luft til Orban. "Vi står ikke for Viktor Orbans Europa, men for den konservative EPP's gruppe", slog Berlusconi fast.

Set i det perspektiv ligger testen for en ny sandsynlig Meloni-regering lige rundt om hjørnet: Vil den kunne blive enige om, at Orban, på grund af korruption, skal fratages EU-midler til november?